

Informe jurídic del Plec de Clàusules Administratives Particulars que regula el contracte mixt relatiu al “SERVEI D'EXPLOTACIÓ, CONSERVACIÓ I MANTENIMENT DELS SISTEMES DE SANEJAMENT DE TORREDEMBARRA, LA NOU DE GAIÀ I SANT MIQUEL I VESPELLA DE GAIÀ. Clau: CTN2600345”

Plantejament

El Departament de Contractació sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) del contracte especificat a l'encapçalament, d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació del contracte mixt del servei d'explotació, conservació, manteniment i “subministraments” (caldrà identificar aquesta prestació al títol de l'expedient) dels sistemes de sanejament de Torredembarra, La Nou de Gaià i Sant Miquel i Vespella de Gaià. L'objecte del contracte s'identifica amb el CPV 90481000-2 Explotació d'una planta de tractament d'aigües residuals. El detall tècnic es recull en el Plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP) el qual no és objecte d'aquest informe.

Es justifica la competència de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) en la gestió de les instal·lacions des sistemes de sanejament en alta objecte del contracte fins que no es formalitzi el conveni de transmissió de la titularitat o cessió de les instal·lacions amb l'ens gestor (ELA o administració competent), d'acord amb les previsions del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC) i del Decret 130/2003, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis públics de sanejament.

S'identifica a l'apartat A del quadre de característiques el contracte CTN2500304 vigent fins el 31/12/2026 mitjançant el qual s'exploten els sistemes de sanejament de Torredembarra i La Nou de Gaià. Mentre que els sistemes de sanejament dels nuclis de Sant Miquel i Vespella de Gaià (TM Vespella de Gaià) formen part del contracte d'obres CTN2400310 que preveu la finalització del primer any d'explotació el 31/12/2027. Per tant, l'inici del termini d'execució d'aquest contracte està condicionat a la finalització dels contractes que actualment regeixen per a les instal·lacions de sanejament. Amb la present licitació es pretén donar continuïtat a la prestació del servei públic.

L'objecte comprèn prestacions de tipologia contractual d'obres, de subministraments i de serveis definides a l'article 13, 16 i 17 de la LCSP, respectivament. El contracte s'ajusta a la tipologia contractual mixta delimitant-se en aquest apartat A i en l'annex 1 les diferents prestacions compreses en el contracte. La prestació del servei contempla el servei

d'explotació, conservació, manteniment i partida alçada i els eventuais serveis a càrrec de l'ACA. La resta de prestacions del contracte comprenen els subministraments i les obres a càrrec de l'ACA. La regulació dels contractes mixtos es conté en l'article 18 de la LCSP que qualifica el contracte mixt com aquell que engloba prestacions de contractes de diferent classe i disposa que només podran celebrar-se en les condicions de l'article 34.2 de la LCSP, i en l'article 122 de la LCSP que preveu que el PCAP d'aquests contractes ha de detallar el règim jurídic aplicable als efectes, compliment i extinció atenent a les normes aplicables a les diferents prestacions fusionades. La clàusula cinquena identifica com a prestació principal la del servei atenent a la seva major quantia econòmica. D'acord amb l'article 18 de la LCSP la prestació principal és la que determina les normes de preparació i adjudicació aplicables a la licitació.

D'acord amb l'article 99.3.b de la LCSP no es preveu la divisió en lots del contracte i es justifica la contractació conjunta de les diferents prestacions contractuals per la necessitat d'assegurar que una mateixa empresa adjudicatària assumeixi el correcte funcionament de les instal·lacions durant tota la vigència contractual. La insuficiència de mitjans requerida per l'article 116 de la LCSP, en la part de la prestació de serveis, es motiva en la manca dels perfils requerits.

El contracte té un valor estimat de 13.553.274,07€ (més IVA) i està subjecte a regulació harmonitzada en aplicació dels articles 18, 22.2 i 101.2 de la LCSP.

De conformitat amb l'article 9.3 del TRLMAC, el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert previst als articles 156, 157 i 158 de la LCSP.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, d'acord amb la disposició addicional setzena de la LCSP comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE i a la Guia actualitzada de redacció de plecs de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

La clàusula segona, relativa a la necessitat i idoneïtat de la contractació, remet a l'informe justificatiu de la contractació i a l'apartat A del quadre de característiques.

La clàusula cinquena determina el règim jurídic del contracte i preveu les diferents prestacions que formen part d'aquest contracte mixt essent la de serveis la prestació principal per ser la de major quantia econòmica.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. El contracte té un valor estimat 13.553.274,07€ (més IVA) que inclou l'import de licitació, pròrroga i modificacions. El pressupost base de licitació inclou l'IVA i és d'11.225.801,12€. L'import de licitació de 9.952.976,71€ (més IVA) comprèn el preu de l'explotació dels sistemes de sanejament, la partida alçada i les actuacions ACA (serveis/subministraments/obres) per als 4 anys d'execució del contracte.

La justificació dels càlculs emprats per determinar l'import de licitació i el valor estimat es recull en aquest apartat B i en l'annex 1. S'identifiquen i quantifiquen les diferents prestacions del contracte. Es tenen en compte els costos salarials de les persones adscrites a l'execució segons la informació facilitada en el manifest de condicions econòmiques i laborals del personal per l'empresa explotadora actual del sistema de sanejament. El conveni de referència per al càlcul dels costos de personal és el IV Conveni col·lectiu de treball del Cicle Integral de l'Aigua. Es desglossen les despeses directes i indirectes tal i com disposa l'article 100 de la LCSP. La prestació principal és la de serveis pel fet que és la de major quantia econòmica. S'identifica també l'import de les modificacions i l'IVA de les diferents prestacions. Respecte la determinació del preu del contracte, l'adequació dels imports i mètodes de càlcul s'estarà al que determini l'OCEF al seu informe.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2027-2030), la identificació del centre de cost, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'adjunta a l'expedient l'aprovació del compromís de despesa pluriennal del consell d'administració que es cita en l'apartat C2.

L'apartat D del quadre de característiques fixa un termini de durada del contracte de 4 anys, amb possibilitat de pròrroga per 1 any més. A la clàusula quarta s'indica que l'execució comença a partir del dia que s'estableixi en el contracte. D'acord amb l'exposat l'inici està condicionat a la vigència dels contractes que antecedeixen al present. L'annex 4 referit als "Aclariments per la redacció del pressupost" preveu que l'inici del contracte és l'1 de gener de 2027 pel que fa als sistemes de sanejament de Torredembarra i la Nou de Gaià, i l'1 de gener de 2028 respecte els sistemes de Sant Miquel i Vespella de Gaià.

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a l'apartat F del quadre de característiques, es presenten tres sobres atès que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

En l'apartat G del quadre de característiques es preveuen els requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional. En relació amb la solvència econòmica i financera es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui com a mínim per l'import de 3.637.266,37€ (més IVA), d'acord amb l'article 87.1.a de la LCSP. Com que en els contractes mixtos s'apliquen les normes de preparació i adjudicació de la prestació principal en la solvència tècnica els licitadors han d'acreditar només experiència en la prestació de serveis. Es demana una relació dels principals treballs realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys corresponents al mateix tipus o naturalesa al que correspon l'objecte del contracte, indicant import, dates i destinatari, exigint que l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat sigui igual o superior a l'import de 2.727.949,78€ (més IVA), d'acord amb l'article 90.1.a de la LCSP. Tot i que no és exigible la classificació en el contracte de serveis es preveu, com a mitjà alternatiu per acreditar la solvència, la classificació empresarial de serveis en el grup O, subgrup 4 i categoria 5, d'acord amb l'article 77.1.b de la LCSP. En relació a l'adequació de l'import exigint per acreditar la solvència s'estarà al que observi l'OCEF en el seu informe.

En aplicació de l'article 76.2 de la LCSP l'apartat G del quadre de característiques regula el compromís d'adscripció dels mitjans personals i materials que ha de subjectar-se als requisits de l'annex 2. D'acord amb el citat article, a aquests compromisos se'ls pots atribuir el caràcter d'obligacions essencials (als efectes de resolució del contracte segons l'article 211 de la LCSP) o poden establir-se penalitats en cas d'incompliment. El PCAP no ha qualificat aquesta obligació d'essencial, en l'annex 7 s'ha previst la penalització que s'aplicarà en cas d'incompliment d'aquesta obligació no essencial.

S'exigeix també en aquest apartat G del quadre de característiques l'acreditació per part dels licitadors del compliment de normes de gestió mediambiental mitjançant la presentació de la certificació ISO 14001 (activitat de depuració d'aigües residuals urbanes) o equivalent o altres proves de mesures equivalents de gestió mediambiental d'acord amb l'article 94.2 de la LCSP.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitatius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública.

S'indica que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 60 punts sobre un total de 100. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor (pla actuació en cas d'incidència, procés, problemàtiques i aportacions de valor afegit) amb una puntuació màxima de 32 punts. Es fixa un llindar mínim per a cada criteri del 70% i una puntuació mínima de 20 punts per sota de la qual el licitador s'exclou.

D'altra banda, en criteris de qualitat automàtics (pla analític, permanència aportacions valor afegit en finalitzar el contracte, acreditació de competències professionals, vehicles elèctrics o híbrids, empreses d'inserció social i actuacions R+D+I) fins a un màxim de 28 punts. Respecte el criteri social s'indiquen quins serveis de l'objecte del contracte es poden subcontractar a les empreses d'inserció social (neteja i jardineria).

Per a la valoració econòmica de les ofertes s'aplicaran les fórmules que s'indiquen amb una puntuació màxima de 40 punts i els imports resultants s'arrodoniran als 2 decimals. El preu ofert es valora en 25 punts, per a les actuacions ACA s'atorguen com a màxim 10 punts, i , també 5 punts per a les aportacions de valor afegit respecte les quals es limita l'import a oferir en 211.429,61€ (més IVA). S'indiquen les fitxes que han d'utilitzar els licitadors per presentar les seves proposicions i que consten en els annexos del PCAP. La clàusula dotzena estableix els motius d'exclusió de les ofertes.

Respecte l'adequació de les fórmules econòmiques i les puntuacions dels criteris tècnics a la directriu enunciada s'estarà al que determini l'informe de fiscalització, en particular, si l'exigència d'assolir el llindar mínim de puntuació tècnica sotmesa a judici de valor podria suposar una limitació de la concurrència.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors respecte l'import ofert, i la clàusula catorzena detalla el procediment contradictori que caldrà seguir. S'observa que aquest apartat estableix criteris referits únicament al preu, tot i que en l'oferta es valoren altres criteris no econòmics. Es recorda que, d'acord amb l'article 149.2.b de la LCSP, cal identificar les ofertes que es trobin incurses en presumpció d'anormalitat, devent els plecs contemplar paràmetres objectius que tinguin en consideració l'oferta en el seu conjunt (criteris econòmics i tècnics). És per això que es recomana acudir a la Guia de models per a la detecció de les ofertes anormalment baixes de la Direcció General de Contractació Pública (elaborada el desembre de 2025) per poder implementar el contingut de l'article mencionat de forma correcta, tot sens perjudici del criteri de l'OCEF.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que en tot cas haurà de presentar l'empresa proposada com a adjudicatària, entre la qual s'hi troba l'assegurança de responsabilitat civil i mediambiental i la declaració del responsable de la prestació del servei. La resta de la documentació s'indica a la clàusula quinzena.

L'apartat K i L del quadre de característiques no estableix garantia provisional d'acord amb l'article 106 de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de licitació atès que d'acord amb l'apartat B1 del quadre de característiques l'import s'ha determinat per preus unitaris.

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert dues condicions especials d'execució. La referida a l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trenta-tresena. I una altra respecte la presentació del pla d'igualtat que serà

d'aplicació a les persones que executin el contracte o mesures alternatives en cas que l'empresa no tingui l'obligació legal de disposar del pla d'igualtat. En ser una obligació legal prevista a la Llei orgànica 3/2017, de 22 de març, no es pot considerar condició especial d'execució. Sí que pot tenir aquesta consideració la presentació de l'informe final sobre l'aplicació efectiva de les mesures previstes en el pla esmentat abans de finalitzar el contracte.

L'apartat N del quadre de característiques recull les causes de modificació en aplicació de l'article 204 de la LCSP. D'acord amb la llei l'import màxim de les modificacions no pot superar una variació, a l'alça o a la baixa, del 20% del preu d'adjudicació de cada prestació per a les quals s'han previst causes de modificació. Cal ajustar la regulació del PCAP a aquest requeriment legal atès que s'està fixant el percentatge de modificació respecte l'import de licitació. Es preveu que el contracte es podrà modificar per variació substancial de la càrrega d'entrada, per modificació del procés de les instal·lacions i/o noves instal·lacions del sistema de sanejament, per modificació de les actuacions ACA i per incorporació o baixa de les EDAR en servei. Caldria revisar la primera causa de modificació de manera que quedi ben delimitat l'abast i límits d'aplicació d'aquest supòsit, determinant amb precisió què s'entén per variació substancial. De la seva lectura es desprèn que en el moment en què es produeix la variació encara no s'ha pogut tramitar el contracte modificat, el que suposa que hi ha un període no cobert pel modificat i que podria ser objecte de reclamació sinó es defineixen amb claredat els termes que s'encabeixen dins de la causa de modificació. Es recorda que les modificacions contractuals han de poder-se tramitar mitjançant el procediment previst i desplegar els seus efectes un cop formalitzat el contracte corresponent.

D'acord amb l'article 250.c) de la LCSP es preveu, a l'apartat O del quadre de característiques, la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers que haurà d'ajustar-se als requisits fixats a la clàusula trenta-quatrena i a les previsions de l'article 214 de la LCSP.

L'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena permeten la subcontractació excepte per a les tasques crítiques assignades a la figura del cap de planta. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

D'acord amb l'article 62 de la LCSP s'identifica, en l'apartat V del quadre de característiques, el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatrena.

Es preveu, a l'apartat W del quadre de característiques, la subrogació en el contracte de l'administració competent o l'ELA si durant l'execució del contracte (o la seva pròrroga) assumeix la gestió d'alguns o tots els sistemes de sanejament objecte del contracte.

D'acord amb l'article 122 de la LCSP en el PCAP s'ha de detallar el règim jurídic aplicable als efectes, compliment i extinció atenent a les normes aplicables a les diferents prestacions fusionades (les clàusules relatives als abonaments, modificació, recepció i resolució del contracte). Es recomana repassar i completar, si escau, que el clausulat del PCAP regula aquests aspectes en relació a totes les prestacions del contracte (obres, serveis i

subministraments). Algunes de les clàusules que convindria revisar són la vint-i-setena (abonaments) i trenta-novena (resolució de contracte).

La clàusula vint-i-tresena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni la totalitat de les imposades podrà superar el 50%). El detall de les penalitats es troba a l'annex 7. Entre d'altres, es preveu penalitzar per incompliment de la condició relativa a les obligacions de la clàusula ètica, l'incompliment de proporcionar la informació dels contractes de treball del personal subrogable d'acord amb l'article 130 de la LCSP, i, incompliments d'obligacions específiques durant l'execució del contracte (d'entre aquestes la del compromís d'adscripció de mitjans). S'indica que el contracte es podrà resoldre a partir de la tercera penalització en els casos d'incompliments parcials que s'identifiquen d'acord amb article 192.2 de la LCSP.

La finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació s'indica a l'annex 6. Els és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. Es fa constar que l'òrgan de contractació és el responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals.

La informació de les condicions de subrogació de les persones adscrites a l'execució del contracte en compliment de les previsions de l'article 130 de la LCSP consta al PPTP d'acord amb la remissió que fa l'annex 9.

El règim de recursos preveu el recurs especial en matèria de contractació contra els actes que s'esmenten a la clàusula quarantena, el qual és potestatiu, previ o alternatiu al recurs contenciós. I pels actes respecte dels quals no procedeixi aquest recurs es preveu el règim de recursos ordinari.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte mixt sotmès a informe d'acord amb les observacions efectuades.